

Nota van beantwoording overlegreacties aanvraag omgevingsvergunning voor Zonnepark Aan de Dintel

Inleiding

Het plan voor Zonnepark Aan de Dintel te Dinteloord is voor het overleg ingevolge artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening juncto artikel 6.18 Besluit omgevingsrecht aangeboden aan

de provincie Noord-Brabant, de gemeente Moerdijk, het Waterschap Brabantse Delta, de Veiligheidsregio en Enexis. Het vooroverleg is opgestart op 12 oktober 2020. Er is verzocht om schriftelijke vooroverlegreacties uit te brengen voor 9 november 2020.

Er zijn reacties binnengekomen van het Waterschap Brabantse Delta, de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant.

Overlegreactie Waterschap Brabantse Delta

Samenvatting:

1. Er wordt aangegeven dat het plangebied buitendijks is gelegen, wat betekent dat het bij hoog water niet beschermd is tegen overstromingen. Dit is het risico voor de ontwikkelaar.
2. De aanleg van een gedeelte van de EVZ Derriekreek wordt gerealiseerd. Langs de Dintel wordt eveneens een groenzone aangelegd. Dit wordt als een positieve ontwikkeling gezien.
3. Het reguliere onderhoud van de waterkering is voor rekening van de perceelseigenaar. Het buitengewoon onderhoud is de verantwoordelijkheid van het waterschap.
4. Er is een watervergunning nodig voor het aanbrengen, hebben en onderhouden van zonnepanelen binnen de zonering van de waterkering en de kabel die de waterkering moet kruisen. Tevens is voor de inrichting, het hebben en onderhouden van de ecologische verbindingszone een watervergunning noodzakelijk voor zover de werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de watergang (of (ondersteunend) kunstwerk), de bijbehorende beschermingszone of in de zonering van de waterkering.
5. Aangezien de belangrijkste uitgangspunten voor het waterschap naar wens zijn opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing wordt er een positief wateradvies afgegeven.

Reactie:

1. Dit onderdeel van de overlegreactie wordt onderschreven.
2. Dit onderdeel van de overlegreactie wordt onderschreven.
3. Dit onderdeel van de overlegreactie wordt onderschreven.
4. Dit onderdeel van de overlegreactie wordt onderschreven.
5. Het waterschap wordt bedankt voor het afgeven van een positief wateradvies.

Overlegreactie gemeente Moerdijk

Samenvatting:

1. Het plan is naar mening van de indiener niet in overeenstemming met de gestarte omgevingsdialoog voor de versterking van de gebiedskwaliteit rond het Agro en Food Cluster Nieuw-Prinsenland.
2. Er wordt aangegeven dat de inwoners vanuit de gemeente Moerdijk nog steeds een onwenselijk uitzicht hebben op het AFC Nieuw-Prinsenland en strakst het zonnepark.

Reactie:

In onze brief van 15 december 2020 aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk hebben wij reeds een eerste reactie gegeven (kenmerk UM2007430). Deze brief is als bijlage bijgesloten.

1. Zie de inhoud van de brief van 15 december 2020. Eveneens wordt vermeld dat er voor de versterking van de gebiedskwaliteit rond het Agro en Food Cluster Nieuw-Prinsenland een visie is ontwikkeld. Deze visie biedt ruimte voor de ontwikkeling van het zonnepark.
2. Zie de inhoud van de brief van 15 december 2020.

Provincie Noord-Brabant

Samenvatting:

1. Er wordt verwezen naar de provinciale zonneladder (artikel 3.41 lid 1 sub a IOV). Hierin is opgenomen dat *'uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is'*. Er wordt verzocht om een nadere onderbouwing.
2. Er wordt verwezen naar artikel 3.41 lid 1 sub b.
 - Er wordt gevraagd of en hoe de gebiedskenmerken en -waarden van de locatie voldoende zijn meegenomen bij de locatiekeuze en de beoordeling van het plan.
 - De provincie merkt op onvoldoende overtuigd te zijn, van de mate waarin landschappelijke inpassingsmaatregelen bijdragen aan de kwaliteit op deze locatie en de omgeving en daadwerkelijk bijdraagt aan nieuwe natuurwaarden.
 - Tevens vraagt de provincie zich af of bij de locatieafweging en de inpassingsmaatregelen de aanwezigheid van 'aardkundige waarden' een rol heeft gespeeld en wat de afwegingen daarbij zijn geweest.
 - Tenslotte is aangegeven dat consultatie van de omgeving heeft plaatsgevonden. Hierover worden in de ruimtelijke onderbouwing de resultaten van het overleg met betreffende stakeholders en de verwerking ervan in het plan gemist.

3. Er wordt verzocht om voor de landschappelijke inpassing een ecologische visie op te nemen, die een onderbouwing geeft voor de inrichting van het gebied en de ecologische verbindingzones en waarin is aangegeven voor welke doelsoorten deze ecologische verbindingzones moeten gaan functioneren. Er wordt verzocht om nader te onderbouwen op welke wijze de landschappelijke inpassing bijdraagt aan de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden van het gebied op basis van een visie op dit gebied.
4. Er wordt aangegeven dat de verbeelding van de landschappelijke inpassing globaal is weergegeven. Er wordt verzocht om dit concreter uit te werken. Tevens wordt de duiding van de ontwikkeling van de EVZ Derriekreek gemist.
5. Er wordt verzocht om de landschappelijke elementen die gehandhaafd blijven na het gebruik van het zonnepark o.a. ook te beschermen in de vergunningsvoorwaarden.
6. In artikel 3.41 lid 1 sub e is aangegeven dat de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame initiatieven in de omgeving. Er wordt verzocht om nader inzicht van de resultaten uit het regionaal overleg.
In dit verband wordt tevens aandacht gevraagd voor de inrichting en de landschappelijke inpassing van het zonnepark in relatie tot het gebiedsparticipatietraject dat de samenwerkende partijen begin 2020 voor de ontwikkeling van AFC Nieuw Prinsenland zijn gestart ter versterking van de omgevingskwaliteit op en nabij het AFC Nieuw Prinsenland. Inmiddels is in dit traject als tussenproduct een concept-landschapsvisie Nieuw Prinsenland (d.d. 6 oktober 2020) opgeleverd. Het plan biedt hierin geen inzicht.
7. Op grond van artikel 3.28 IOV dient een omgevingsvergunning van toepassing op aardkundig waardevol gebied zich mede te richten op behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van de aardkundige waarden en kenmerken zoals beschreven in de Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart. Uit de ruimtelijke onderbouwing is niet te achterhalen of de aardkundige waarden een rol hebben gespeeld bij het plan.
Niet duidelijk is of de aanleg van de voorgestelde landschappelijke inpassing het reliëf gaat aantasten. Van egaliseren van het perceel mag geen sprake zijn. Het afgraven en ophogen van de bodem is strijdig met het provinciaal beleid voor aardkundig waardevolle gebieden. De aanleg van terpen ten behoeve van transformatiestations is niet aanvaardbaar.

Reactie:

1. In de ruimtelijke onderbouwing is dit onderwerp nader onderbouwd. Met name de onderstaande tekst is van belang.

Capaciteit stedelijk gebied

In de Visie energie en ruimte van de gemeente Steenbergen en bij de vaststelling van deze visie in de gemeenteraad is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor opwekking van duurzame energie op bestaande daken in het stedelijk gebied van de gemeente Steenbergen. Daarnaast is in de RES West-Brabant 2030 ook ingegaan op de mogelijkheden van zon op dak.

In de RES 1.0 is in het achtergrondrapport ingegaan op de mogelijkheden van de percentages van geschikte daken die kunnen worden benut. In het nationaal programma RES wordt aangegeven dat op basis van experts wordt aangegeven dat circa 30% van het huidige dakoppervlak geschikt is voor de plaatsing van

zonnepanelen. In de concept-RES West Brabant is een opwekkend vermogen opgenomen dat correspondeert met 25% van de beschikbare daken. Dit houdt in dat 80% van de geschikte daken ook daadwerkelijk benut wordt voor zon op dak. Dit wordt door de regio als een ambitieuze maar ook realistische doelstelling gezien.

In de gemeentelijke Visie energie en ruimte is ook ingegaan op het beschikbare dakoppervlak dat in de gemeente Steenbergen aanwezig is voor de plaatsing van zonnepanelen. Ook hier wordt aangesloten bij de richtlijnen vanuit landelijke experts die zeggen dat 25-30% van het dakoppervlak geschikt is voor de plaatsing van zonnepanelen. In de energiemix 2030 die is opgenomen in de visie is voor zon op dak rekening gehouden met de plaatsing van 95.000 PV panelen op daken en 4.000 zonnecollectoren. Naast de opwek van energie door middel van zon op dak is daarnaast nog 93 hectare aan zon op land nodig voor de realisatie van de doelstellingen uit het klimaatakkoord en het gemeentelijk beleid om in 2030 voor 50% energie-neutraal te zijn.

2. De locatie is in de gemeentelijke visie al opgenomen als een beoogde locatie voor de inpassing van zon op land. De locatie is gelegen onder het windpark Dintel. Daarmee past de ontwikkeling binnen de zonneladder van de gemeente Steenbergen onder Stap 2: Zonnevelden onder wind.

De ruimte onder en nabij de windturbines in de gemeente Steenbergen kan gebruikt worden voor de plaatsing van zonnevelden. Enerzijds worden de plekken waar al aanpassing in het beeld van het landschap heeft plaatsgevonden intensief benut. Anderzijds heeft het benutten van deze locatie ook economische voordelen door het efficiënte gebruik van netwerkaansluitingen die al voor de windturbines zijn aangelegd. Zon- en wind namelijk zijn ook complementair aan elkaar voor de piekbelasting van het netwerk en een zo constant mogelijke aanvoer van energie.

Door het zonnepark te plaatsen onder de windturbines is het mogelijk om de aansluiting van het zonnepark te combineren met de bestaande aansluiting van het windpark.

De initiatiefnemer en Windpark Zuid Dintel hebben de intentie om 10 MVA van de benodigde capaciteit van het zonnepark op de kabel van het windpark aan te sluiten. Ten opzichte van een directe aansluiting van het zonnepark op het aansluitstation bespaart dit 8 MVA op het netwerk. Er zijn verschillende varianten van cable pooling mogelijk. Deze worden door middel van een haalbaarheidsonderzoek verder onderzocht.

Eén van de voorwaarden in het beleid is dat moet worden voorzien in een gebiedseigen en passende landschappelijke inpassing. Hiervoor is een plan voor de landschappelijke inpassing opgesteld, die ingaat op de landschappelijke structuur en de landschapselementen die worden gerealiseerd ter inpassing van het zonnepark.

Binnen het plangebied wordt ingezet op versterking van de bestaande ecologische verbindingzones (EVZ) en de realisatie van een nog in te vullen EVZ langs de Derriekreek. Door de realisatie van deze landschapselementen wordt de landschappelijke en ecologische kwaliteit ter plaatse versterkt.

3. In het kader van de ontwikkeling van het zonnepark is er een plan voor de landschappelijke inpassing opgesteld. Deze landschappelijke inpassing maakt onderdeel uit van de ruimtelijke onderbouwing en de vergunningaanvraag en is opgenomen als bijlage bij de vergunningaanvraag. Bij de totstandkoming van de landschappelijke inpassing is rekening gehouden met de bestaande landschappelijke waarden en natuurwaarden in de directe omgeving van het

plangebied. De landschappelijke inpassing is aangevuld aan de hand van de reactie van de provincie.

In de landschappelijke inpassing is nader ingegaan op de toegevoegde natuurwaarden en de verschillende ecologische verbindingzones. Hierbij is ook ingegaan op de beoogde doelsoorten en de inrichting van de landschapszone. Met de opgestelde verbeelding wordt daarbij voldoende inzicht gegeven in de inrichting van het terrein.

4. Zie de tekst onder 3.
5. Binnen het plangebied worden de ecologische verbindingzones de Dintel en de Derriekreek aangelegd, beheerd en in stand gehouden. Deze elementen worden permanente natuur. Dit wordt juridisch geborgd (onder andere in de anterieure overeenkomst).

De EVZ-strook langs de Derriekreek en EVZ-zone langs de Dintel zullen worden ingericht als permanente natuur. De overige landschapselementen betreffen tijdelijke elementen die na de exploitatieperiode van het zonnepark weer zullen worden verwijderd. Na 25 jaar zal worden gekeken naar de meerwaarde van de bomen langs de Dintel voor de EVZ-strook om vervolgens te bepalen of de bomen na 25 jaar worden gehandhaafd.

6. Voor dit onderdeel zijn de volgende onderdelen van belang:
 - A. RES West-Brabant;
 - B. Visie energie en ruimte;
 - C. consultatie omgeving;
 - D. overleg met Enexis;
 - E. vooroverleg;
 - F. omgevingskwaliteit op en nabij het AFCNP

A. RES West-Brabant

In de RES West-Brabant 1.0, vastgesteld door de gemeenteraad in maart 2021, is de Steenbergse opgave van 93 ha zonneveld op land vertaald en afgestemd met andere gemeenten in de regio die onderdeel uitmaken van de RES. In de concept RES zijn er bewust, in tegenstelling tot windenergie, ten aanzien van zonnenvelden geen concrete locaties benoemd maar enkel de te realiseren ambitie per gemeente. Het is vervolgens aan de gemeente om concrete locaties te benoemen.

B. Visie energie en ruimte

De gemeente Steenbergen heeft de Visie energie en ruimte (herziening structuurvisie) vastgesteld. In de visie wordt primair aangegeven hoe de gemeente ruimte wil bieden voor de realisatie van grootschalige zonneparken. Er is onder andere een energiemix, een zonneladder en een afweging omtrent plannen gemaakt.

De Visie energie en ruimte is het ruimtelijk kader om onze bijdrage te leveren aan de energietransitie, ook voor de opgave uit de RES West-Brabant 2030. De locatie voor 'Zonnepark Aan de Dintel' is specifiek opgenomen.

C. Consultatie omgeving

In het kader van de voorbereiding op de vergunningaanvraag is uitgebreid met verschillende stakeholders gesproken. Hierbij is onder meer gesproken met de volgende partijen:

- Dorpsraad Dinteloord en Prinsenland
- Bewonersgroep aan de noordzijde van de Dintel (gemeente Moerdijk)
- Glastuinders Agro en Food Cluster Nieuw Prinsenland
- Brabants Landschap
- Waterschap Brabantse Delta
- IVN Groene Zoom
- Groen Ontwikkelfonds Brabant
- Floron

Het planontwerp, met de bijbehorende natuur- en landschapsontwikkeling is tot stand gekomen uit de omgevingsdialoog. Er is sprake van een gedragen initiatief.

D. Overleg Enexis

In overleg met Enexis zijn de mogelijkheden voor cable pooling in beeld gebracht. Dit is vertaald in de ruimtelijke onderbouwing.

Door het zonnepark te plaatsen onder de windturbines is het mogelijk om de aansluiting van het zonnepark te combineren met de bestaande aansluiting van het windpark.

De initiatiefnemer en Windpark Zuid Dintel hebben de intentie om 10 MVA van de benodigde capaciteit van het zonnepark op de kabel van het windpark aan te sluiten. Ten opzichte van een directe aansluiting van het zonnepark op het aansluitstation bespaart dit 8 MVA op het netwerk. Er zijn verschillende varianten van cable pooling mogelijk. Deze worden door middel van een haalbaarheidsonderzoek verder onderzocht.

E. Vooroverleg

Het plan voor Zonnepark Aan de Dintel te Dinteloord is voor het overleg ingevolge artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening juncto artikel 6.18 Besluit omgevingsrecht aangeboden aan de provincie Noord-Brabant, de gemeente Moerdijk, het Waterschap Brabantse Delta, de Veiligheidsregio en Enexis.

F. Omgevingskwaliteit op en nabij het AFCNP

Voor de versterking van de gebiedskwaliteit rond het Agro en Food Cluster Nieuw-Prinsenland is een visie ontwikkeld. Deze visie biedt ruimte voor de ontwikkeling van het zonnepark.

Het plan gaat gepaard met een versterking van de gebiedskwaliteit rondom het Agro en Food Cluster Nieuw Prinsenland. Zo wordt er naast de landschappelijke inpassing onder andere invulling gegeven aan de realisatie van natte ecologische verbindingzones en met de realisatie van de bomenrij langs het water wordt het kassengebied landschappelijk ingepast.

7. Het projectgebied maakt deel uit van het aardkundig waardevolle gebied van de Dintel. Het gebied bestaat uit het vroeger buitendijkse brakwater-overstromingsgebied van de Dintel. Omdat het gebied langer getijdenwerking heeft gekend dan de omliggende en vroeger ingedijkte polders is het landschap 'buitendijks' ongeveer 0,51 meter hoger opgeslibd dan het polderoppervlak in het binnendijkse gebied. Na het afsluiten van de Dintel met een sluis verdween het brakwatergetij uit de rivier.

Het projectgebied is in het kader van de provinciale verordening aangeduid als gebied met aardkundige waarden. Met name de oevergetijden van de voormalige getijdenrivier de Dintel zijn op sommige plekken langs de Dintel nog deels

zichtbaar. In het plangebied komen lichte hoogteverschillen voor die hier aan te relateren zijn. Op basis van de actuele hoogtekarta van Nederland blijkt dat voornamelijk op het zuidelijk deel van het perceel nog wat hoogteverschil in het maaiveld zichtbaar is. Hier is een klein hoogteverschil zichtbaar in het maaiveld, parallel aan de Dintel. Deze verhoging van het maaiveld is een oeverwal, als gevolg van de voormalige getijderivier. Het hoogteverschil bedraagt ter plaatse 60 cm. Het hoogste punt van de oeverwal ligt op 1,50 m +NAP, het laagste punt van het maaiveld ligt in de doorsnede op 0,90 m +NAP.

De oeverwal is alleen nog aanwezig op een klein deel van het perceel. Op de noordzijde van het perceel is de oeverwal niet meer aanwezig, ook aan de zuidzijde, ter hoogte van de Derriekreek is de oeverwal niet, tot nauwelijks meer aanwezig.

Bij de inrichting van het zonnepark en de landschappelijke inpassing is gekeken naar de mogelijkheden om deze effecten in het gebied terug te laten komen, echter vanwege de zeer beperkte aanwezigheid en kleine hoogteverschillen is het niet mogelijk om dit op een goede wijze terug te laten komen in de vormgeving van het zonnepark. Bij de realisatie van het zonnepark wordt wel rekening gehouden met de aanwezige waarden en wordt het veld voorafgaand aan de werkzaamheden niet geëgaliseerd of vinden er andere werkzaamheden plaats waardoor de realisatie van het zonnepark geen effect heeft op het maaiveld ter plaatse. Bij de plaatsing van de zonnepanelen wordt gebruik gemaakt van aluminium profielen die in de ondergrond worden geboord, waardoor dit een nihil effect heeft op het maaiveld en de verschillen in het maaiveld ter plaatse.

In het kader van de waterveiligheid is gekeken naar mogelijkheden om te voorzien in een constructie die de benodigde transformatorstations op hoogte plaatst. Het is mogelijk om deze transformatorstations door middel van een bouwkundige constructie op een voldoende hoogte te kunnen realiseren. Daardoor hoeven er geen grondwerkzaamheden in de vorm van afgraven of ophogen plaats te vinden. Na de exploitatietermijn van het zonnepark kunnen de aangebrachte constructies worden verwijderd en kan de situatie teruggebracht worden naar de bestaande situatie. De enige grondwerkzaamheden betreffen dan de werkzaamheden die nodig zijn voor de inrichting van de ecologische verbindingzones.

In het kader van de aanleg van de EVZ-zones langs de Dintel en de Derriekreek worden er grondroerende werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden vinden niet plaats in het gebied waar de oeverwal aanwezig is. Voor de EVZ langs de Derriekreek wordt bij de verlaging voor de moeraszone voor zover er sprake is van hoogteverschillen in het maaiveld, rekening gehouden met eventuele hoogteverschillen. De grond die vrijkomt als gevolg van de verlagingen binnen de EVZ-zone wordt alleen op het noordelijke deel van het perceel hergebruikt. Daarmee blijven de aanwezige hoogteverschillen van de oeverwal in tact.